

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Näringsdepartementet

Yttrande över Översyn av lagstiftningen mot s.k. fordonsmålvakter (Ds 2018:33)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Översyn av lagstiftningen mot s.k. fordonsmålvakter (Ds 2018:33). I promemorian föreslås följande författningsändringar.

I lagen (1976:206) om felparkeringsavgift föreslås följande.

- Ett avgiftspliktigt fordon får inte användas om felparkeringsavgift inte har betalats inom föreskriven tid. Användningsförbud inträder först när den totala avgiftsskulden uppgår till mer än 5 000 kr och minst sex månader har gått från den dag då ett belopp överstigande 5 000 kr senast skulle ha betalats. I den totala avgiftsskulden ska inte avgift räknas in som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som har beslutats efter ägarbytet och inte heller avgift som har anstånd med betalningen. Användningsförbudet gäller till dess den totala avgiftsskuld som har lett till förbudet har betalats. Om det finns särskilda skäl får ansvarig myndighet medge att ett visst fordon trots det nämnda används.
- Om ett fordon har sålts vid en exekutiv försäljning eller av ett konkursbo, får det användas av den nya ägaren även om felparkeringsavgift som en tidigare ägare är betalningsskyldig för, inte har betalats. Detsamma gäller för ett fordon som tillhör ett konkursbo i fråga om avgift som konkursgäldenären eller en tidigare ägare är betalningsskyldig för.
- Om ett fordon används i strid med användningsförbudet ska en polisman eller bilinspektör ta hand om fordonets registreringsskyltar. Den som har tagit hand om fordonets registreringsskyltar får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats.

I lagen (2014:447) om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter föreslås ett tillägg innebärande att Kronofogdemyndigheten inte kan ianspråkta ett fordon för skulder som uppkommit före eller samma dag som en exekutiv försäljning efter en utmätning eller ett ianspråktagande, eller en försäljning av ett konkursbo.

I förordningen (2001:650) om vägtrafikregister föreslås ett tillägg i bilaga 1 och 4, avseende vad som ska framgå i vägtrafikregistret. Om ett fordon har sålts exekutivt av Kronofogdemyndigheten efter en utmätning eller ett ianspråktagande, eller om ett fordon har sålts av ett konkursbo, ska det framgå datum för överlåtelsen samt uppgift om att aktuellt fordon inte får tas i anspråk för fordonsrelaterade skulder som uppstått före eller samma dag som överlåtelsen. Dessutom ska uppgift om användningsförbud och datum framgå.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2019.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att ett stort antal fordonsägare har skulder avseende felparkeringsavgifter till det allmänna uppgående till stora belopp. För att förmå fordonsägare att betala sina felparkeringsavgifter samt för att få dessa fordon ur trafik bedöms ett användningsförbud som en effektiv sanktion. Det anges att ett användningsförbud inte endast får effekter för den registrerade ägaren – genom förslaget vill man tydliggöra ansvaret även för den som faktiskt brukar fordonet eftersom det blir otillåtet att köra ett sådant fordon.

Vidare anges att förslaget om ett användningsförbud och avskyltning vid obetalda felparkeringsavgifter uppgående till ett visst belopp syftar till att effektivisera verkställigheten av felparkeringsavgifterna och minska incitamentet till användandet av fordonsmålvakter, samt att förslaget innebär ett mer enhetligt sanktionssystem vid obetalda fordonsrelaterade skatter eller avgifter.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en något närmare precisering av uppdraget, men kan godta beskrivningen för detta ärende.

Regelrådet finner beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att en alternativ, mer genomgripande, lösning är att se över samtliga bestämmelser om användningsförbud och avskyltning och samla dessa i samma lagstiftning. Förslagsställaren anser att det kan övervägas om det inte skulle vara mer ändamålsenligt att skapa en enhetlig lagstiftning avseende användningsförbud, avskyltning och därmed sammanhängande ansvarsbestämmelser. Att inte göra någon förändring skulle enligt förslagsställaren innebära en fortsatt begränsning i möjligheterna för såväl det allmänna som för andra fordringsägare att tillgodogöra sig värdet av skuldbelastade fordon.

I promemorian framgår att finansbolagen har framfört synpunkter på att fordon som innehas genom leasing, hyra eller kreditköp borde undantas från de nya reglernas räckvidd.¹ Finansbolagen har lagt fram ett förslag om att fordonsskulder som uppkommer under den tid ett fordon leasas eller ett kreditavtal avbetalas inte ska följa fordonet utan brukaren av leasingfordonet respektive

¹ Promemorians avsnitt 8.5 och 10.14. På s. 116 i promemorian anges att Finansbolagens Förening är en branschorganisation för finansbolag, däribland olika leasing- och kreditgivare i fordonsbranschen. På initiativ av Finansbolagens Förening har ett samlat samrådsmöte hållits med företrädare för Finansbolagens Förening, Motorbranschens Riksförbund och Svenska Bankföreningen. Dessa nämns i promemorian samlat som "Finansbolagen". Finansbolagen har efter samrådsmötet överlämnat en promemoria till utredningen.

avbetalningsköparen. Enligt utredarens bedömning är dock en sådan behandling av personuppgifter inte förenlig med vägtrafikregistrets ändamål, utan hade krävt en ändring av lagens ändamålsbestämmelser. Vägtrafikregistret anges i denna del utgå från fordonsinnehavet – fordonet i sig och inte personuppgifterna utgör utgångspunkten för registret. För att kunna överblicka hur Finansbolagens förslag skulle kunna genomföras måste, enligt utredaren, såväl vägtrafikregistret som marknaden för finans- och kreditbolag ses över.

Regelrådet finner beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget avser ett område som inte är reglerat i EU-rätt och bedöms vara förenligt med Sveriges åtaganden till följd av EU-medlemskapet. Förslaget bedöms heller inte komma i konflikt med Sveriges övriga internationella åtaganden.

Regelrådet finner beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorians avsnitt 10.17 anges att förslagen i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och avskyltning bör träda i kraft så snart som det är möjligt. Det anges att bestämmelserna om användningsförbud och avskyltning inte kan tillämpas retroaktivt, därför ska bestämmelserna endast tillämpas på felparkeringar som skett efter ikraftträdandet. Av promemorian framgår att samtliga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 april 2019. Det bedöms att det inte behövs några särskilda informationsinsatser med anledning av förslaget.

Regelrådet kan konstatera att det är utom förslagsställarens mandat att fatta beslut om tidpunkten för ikraftträdande för de remitterade förslagen – trots detta är beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande något kortfattad. Även om förslagsställaren inte förfogar över ikraftträdandetidpunkten hade det varit önskvärt med en beskrivning av om det är något särskilt som behöver beaktas med anledning av detta, utöver att det bör ske så snart som möjligt. I denna del hade förslagsställaren kunnat koppla resonemanget till syftet med förslaget. Med nämnda medskick till förslagsställarens kommande ärenden, kan Regelrådet i detta ärende godta förslagsställarens beskrivning.

Avseende behovet av informationsinsatser anser Regelrådet att förslagsställaren borde ha motiverat sitt ställningstagande att det inte behövs några särskilda informationsinsatser. Avsaknaden av en sådan motivering medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Trots det angivna finner Regelrådet beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande godtagbar.

Regelrådet finner beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att förslaget påverkar branscher som ägnar sig åt hyra, köp och leasing av fordon eftersom ett användningsförbud påverkar omsättningen av fordon.

I konsekvensutredningen saknas uppgifter om berörda företags antal och storlek.

Regelrådet anser att beskrivningen av berörda företag utifrån bransch framgår, däremot är avsaknaden av beskrivningar av antal och storlek på berörda företag brister i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner beskrivningen av berörda företag utifrån bransch godtagbar.

Regelrådet kan konstatera att det saknas beskrivningar av berörda företag utifrån antal och storlek. Beskrivningarna är därmed bristfälliga.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Regelrådet har inte kunnat återfinna varken en kvalitativ eller kvantitativ beskrivning av förslagets effekter på berörda företags administrativa kostnader. Om förslagsställaren har bedömt att några sådana kostnader inte kommer uppstå, räcker det med en sådan information och motivering till ställningstagandet, men det behöver likväl omnämnas. Enligt Regelrådet är det oklart om några administrativa kostnader kommer att uppstå till följd av förslaget, varför det borde ha tydliggjorts. Avsaknaden av en beskrivning av det nämnda medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en beskrivning av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader. Beskrivningen är därmed bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

Regelrådet har inte kunnat återfinna varken en kvalitativ eller kvantitativ beskrivning av förslagets effekter på berörda företags andra kostnader. Detsamma som anges ovan för administrativa kostnader, gäller även för andra kostnader. Avsaknaden av en beskrivning av andra kostnader medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Vad gäller förslagets påverkan på berörda företags verksamhet anges att branschföreträdare redan idag har en omfattande undersökningsskyldighet när det gäller de skulder som ett fordon eventuellt är belastat med. Förslaget kan därför inte anses försvåra omsättningen av fordon. I konsekvensutredningen framgår också att förslaget förväntas underlätta omsättningen av skuldbelastade fordon och innebära en bättre möjlighet för fordringsägare att tillgodogöra sig värdet av bland annat målvaktsfordon.

Enligt Regelrådet är det otydligt hur förslaget kommer att påverka företagens verksamhet, vilket hade behövt tydliggöras. Eftersom de ekonomiska effekterna till följd av förslaget är okända på grund av utelämnade kostnadsbeskrivningar, kan det inte uteslutas att förslaget också får andra effekter på företagens verksamhet.

Regelrådet finner beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags andra kostnader och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av om förslaget kommer att påverka konkurrensförhållandena för berörda företag. För det fall att förslagsställaren inte har funnit någon sådan påverkan behöver det ändå anges och ställningstagandet motiveras. Enligt Regelrådet är det oklart om det kommer att uppstå någon påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag, varför det borde ha tydliggjorts av förslagsställaren. Avsaknaden av en sådan beskrivning medför därför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Beskrivningen är därmed bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Eftersom det finns brister i beskrivningarna av berörda företag, kostnader och konkurrensförhållanden kan Regelrådet inte utesluta att det finns en påverkan på företagen även i andra avseenden. Avsaknaden av en sådan beskrivning medför därför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Beskrivningen är därmed bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Som framgår ovan saknas även en beskrivning av storleken på berörda företag. Om förslagsställaren inte har funnit det möjligt att ta särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning behöver det anges och motiveras. Avsaknaden av sådan information medför att konsekvensutredningen är ofullständig i detta avseende.

Regelrådet finner beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan är de flesta aspekter hänförliga till 6 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning beskrivna på ett tillräckligt sätt, medan de flesta aspekter hänförliga till 7 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning är beskrivna på ett ofullständigt sätt. Exempelvis finns det brister i beskrivningarna av berörda företag, kostnader och konkurrenspåverkan samt om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Dessa brister medför att förslagets omfattning och samlade effekter för företag inte kan bedömas.

Vid en sammantagen bedömning finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 17 oktober 2018.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande